

Múzeum-igazgatók tanácskozása

A Művelődésügyi Minisztérium Múzeumi Főosztálya és a Csongrád megyei Múzeumok Igazgatósága közös rendezésében kétnapos országos tanácskozás kezdődött tegnap délelőtt Szegeden. Ezen 70 szakember — az országos múzeumok főigazgatói és a megyei múzeumok igazgatói — vett részt. A tanácskozást dr. Szalontai József, a Csongrád megyei tanács vb. művelődésügyi osztályának vezetője nyitotta meg, majd két napirendi pont megtárgyalására került sor. Előbb Verő Gábor, a Művelődésügyi Minisztérium Múzeumi Főosztályának helyettes vezetője a múzeumi szervezet fejlesztésének problematikájáról tartott referátumot, majd Gönyei Antal, a Művelődésügyi Minisztérium Múzeumi Főosztályának vezetője Műtárgyvédelem címmel tartott előadást.

A tanácskozáson részt vevő múzeumi igazgatók délután megtekintették a szegedi Móra Ferenc, majd a vásárhelyi Tornyai János Múzeumot. A tanácskozás ma a napirendi pontok vitájával folytatódik.

Onkológusok vándorgyűlése

Miskolcon, a központi kórházban csütörtökön megkezdődött a Magyar Onkológus Társaság kétnapos vándorgyűlése. A tanácskozás célja a szűrések szervezésével összefüggő kérdések, a rákkutatás irányelveinek megtárgyalása, valamint a méh-, tüdő-, és gyomorrák korai diagnosztizálásával kapcsolatos tapasztalatok és problémák megvitatása. A tanácskozást a szakorvosok két szekcióban folytatják, amelynek során több mint hatvan előadás hangzik el.

Szegedi szerző bemutatója

Emlékezz, proletár! — címmel második kantatáját írta és mutatta be tegnap délután dr. Mihálka György karnagy, a Tömörkény gimnázium és szakközépiskola tanára. Az első, Szeged címmel (zene- és énekkarra, szöveglírára) jó húszperces darab volt, leírhatatlan tehérként hordozva a mester-ségbe belekóstoltak tépelő-déseit — emez alig nyolcperces, formájában szintén kantatá, s miként címe is elárulja, ugyancsak program-zene, eredeti partitúrájában vegyeskarra, tenor- és bariton-szólóra, zongorakísérettel: egyértelműen jobb, eredetibb, mivesebb. Persze még korántsem jó, eredeti, mives alkotás. A szerző komoly stúdiumokat végez a mester-ség titkainak elsajátítására, s ez a munkája legfeljebb dokumentáció az összhang-zattan és kontrapunkt, tehát a zeneszerzés rejtelmének tisztázása során. Ráadásul dr. Mihálka Györgyöt olyan gyakorlati szempontok is befolyásolták, hogy kantatájának előadását jószíruval iskolai körútra méretezhet-ték (legfeljebb egy-két hiva-tásos művész közreműködé-sére számíthatott — és kap-ott patronust Guimesi Kál-mán, Réti Csaba személyé-ben), ami ha nem is ment-ség, kijelölő-meghatározó körülmény. A Kovács Mik-

Szeged és a járás téeseiben:

Beruházások, növekvő termelés

Tegnap délelőtt Szegeden, a Tisza Szálló hangverseny-teremben tartotta évi ren-des küldöttgyűlést a Szegedi Járási-Városi Termelő-szövetkezetek és Mezőgaz-dasági Szakszövetkezetek Te-rületi Szövetsége. A járás és a város gazdaközösségeinek küldöttei több beszámoló-t hallgattak meg, így a mezőgazdasági üzemek tavalyi gazdálkodásáról; idei célki-tűzéseiről; a termelőszövet-kezetek belső ellenőrzésének kérdéseiről; a területi szövet-ség tavalyi költségvetésé-nek alakulásáról és a terve-zett év évi költségvetéséről, valamint az ellenőrző bizott-ság munkájáról.

A tanácskozáson részt vett dr. Varga Dezső, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára, dr. Paczúk István, a megyei tanács vb. elnöke-helyettese, Bernula Mihály, a megyei pártbizottság mun-katársa, Gyuris Szilveszter, a járási tanács vb. elnöke-helyettese, Csamangó Mihály, a járási pártbizottság osz-tályvezetője, dr. Hovorka István, a városi tanács osz-tályvezetője is. Árendás Györgynek a területi szövet-ség elnökének megnyitó sza-vai után Bódi János, a szövet-ség titkára tartotta meg vitaindító előadását.

A gazdaságirányítási re-form bevezetése óta eltelt idő lehetőséget ad néhány ta-pasztalat leszűrésére. Fokozódott az üzemek önállósága, az új termelőszövetkezeti törvény megvalósításával to-vább szélesedett a szövetke-zeti demokrácia, bővült a te-vékenységi kör, nőtt a ta-gok és a vezetők hatásköre, ugyanakkor a felelőssége is. Az üzemek többségében a gazdaságirányítási rendszer reformjával kapcsolatban hozott intézkedések helye-snek bizonyultak, a szövetke-zeti tagok megértették an-nak célját, bebizonyosodott, hogy tudnak élni a kedvező közgazdasági környezet adottságaival.

Az elmúlt esztendőben a járás termelőszövetkezeteinél a termelési érték növekedett és 16,5 százalékkal haladta

meg az 1968-as évit. A vá-rosi termelőszövetkezeteknél ez 10,4 százalékkal jobb, mint a tavalyelőtti. A ter-melés alakulását realisabban kifejező, az egész év folya-mán előállított új termékek értékét tartalmazó halmozatlan termelési érték is növekedett. A járási termelőszövetkezeteknél 25 százalék ez, viszont a városi termelőszövetkezeteknél 3 százalékkal csökkent. Tehát az egyre erősödő differenciálódás mellett az alacsonyabb szint-ről induló termelőszövetke-zetknél az új termék értékét tartalmazó halmozatlan ter-melési érték növekedésének üteme erőteljesebb. A jöve-delem alakulásánál is szem-betűnő a változás. A járás közös gazdaságainál igen kedvező a szövetkezeti brut-tó jövedelem, mert az álla-mi támogatások nélkül is 29,5 százalékkal többet rea-lizáltak, mint 1968-ban. A városi gazdaságoknál a brut-tó jövedelem növekedése 2,8 százalékos.

Számottevően gyarapodott a gazdaközösségek vagyona. A járási és városi termelő-szövetkezeteknél a közös va-gyon mintegy kétharmad ré-sze tehermentes. Egy dolgo-zó tagra a járásban 67 ezer 55 forint, a városi szövet-kezetekben pedig 110 ezer 549 forint összes vagyon jut. Az árbevételek is növeked-tek, s a járásban 146 millió 282 ezer forinttal, a városban pedig 7 millió 878 ezer fo-rinttal több árbevételhez ju-tottak a gazdaságok tavaly, mint az előző időszakban. Vagyis, a járási gazdaságok-nál 21,3 százalékkal, a városi gazdaságoknál 4,9 százalékos a növekedés.

A vitában sokan felszólal-tak. Nagy Sándor, a balás-tyai Móra Ferenc Tsz elnöke a belső ellenőrzéssel, az alap-tevékenységen kívüli bevéte-lekkel, a közvetítő kereske-

delem tisztességtelen profit-jával, Fűz Ferenc, a szaty-mazi Homokgyöngye Tsz el-nöke a gépkatrészek és a gumiabroncs hiányával fog-lalkozott. Dudás Imre, a bor-dányi Munkásor Tsz elnöke a szövetkezetek és szakszövetkezetek helyzetéről be-szélt. Szitás Ágoston, a do-rozsmaj József Attila Tsz el-nöke a közös gazdaságok dif-ferenciálódásáról, a közveti-tő kereskedelem hasznáról, illetve a termelő gazdaságok és értékesítő vállalatok kap-csolatáról, Kakusi Imre, a szatymazi Béke Tsz elnöke az öszi barack-termesztés kérdéseiről szólt. dr. Paczúk István, az elmúlt évi ered-ményekről, s a tavalyi nagy-beruházásokról, valamint a területi szövetség eredmé-nyes, jó munkájáról, Árendás József, a mihályteleki Új Élet Tsz párttitkára a szövetkezetek fejlődéséről, Zádori Iván, a zsombói Virágzó Szakszövetkezet elnöke a gépkatrészek hiányáról, a gépjávitás problémáiról, va-lamint a szakszövetkezeti ta-gok szociális nyugdíjhelyze-téről beszélt. Niesner Fe-renc többek megnyugtatósa-ra elmondta, hogy 1971. január 1-től a szakszövet-kezetek tagjai — a szegedi járásban 16 működik — ugyanolyan elbírálásban részesülnek minden vonalon, mint a termelőszövetkezeti tagok.

FEJEZETEK LENINRŐL

Gyurkó László dokumentum oratóriuma

Hogy ezt a furcsa, különös struktúrájú színpadi művet bemutathassuk, először a látszólag leglényegtelenebbel, a formával és a műfajjal kell foglalkoznunk. Gyurkónak a budapesti Nemzeti Színház-ban kedd este bemutatott *Fejezetek* ugyanis nem hasonlítanak semmiféle szinda-rabra, hagyományos színpa-di játékra. Nemcsak drámá-ra, de valójában még orató-riumra sem. Vannak szere-peik, de nincsenek szerepírói. Pontosabban a színészek több szerepet játszanak. Sőt még az is előfordul, hogy nő lép fel férfiszerepben, azaz nők mondanak el olyan szö-vegeket, amelyek annak ide-jén férfiak szájából hang-zottak el.

Gyurkó műve négy fejezet-re oszlik. Az első, a *Le-velek a számvetésből*, azo-kat a leveleket ismerteti, amelyeket Lenin írt barátai-nak, elvtársainak, családjá-nak, illetőleg ő kapott tőlük. A színészek, akik a le-velezéseket elmondják, jelmez nélkül, pontosabban *mai ruhában* állnak a dísz-let és kellék nélküli színpa-don. Aki beszél, nem min-dig lép előre, a közönség elé, és az azonos szerzőjű levele-keket sem mindig ugyanaz a színész ismerteti. Lenin le-veleinek részletei például legalább hat színész szájából hangzanak el.

Közben a színpad hátsó fehér körfüggönyére és a színpadterbe leeresztett, ál-landoan változó számú és fo-májú vetítőlámpákra képeket, illetve filmrészleteket vetítenek, annak megfelelően, hogy miről van szó a szí-nen. Tájrészletek, térképek, csoportképek, arcképek egy-aránt szerepelnek ebben az anyagban, amely azonban, hogy atmoszférát terem-t, rendkívül mozgalmassá teszi a színpadképet.

Lényegében ugyanez a *Marion* Endre rendezte elő-adás módszere a többi feje-zet megjelenítésében is, az-za a lényegtelen különbség-gel, hogy a második fejezet-ben, *A két urban*, amely az

Barátok, tisztelők sok- ezres tömege kísérté a sir-hoz csütörtök délután Buda- pesten, a Farkasréti temető-ben Váci Mihály Kossuth-díjas költő koporsóját. Ott volt a temetésen Ilku Pál művelődésügyi miniszter, az MSZMP Politikai Bizottságá-nak póttagja, dr. Orbán László, a művelődésügyi mi-niszter első helyettese, Simó Jenő miniszterhelyettes. El-jött Váci Mihály szűkebb hazájából, Szabolcs-Szatmár-megyéből Orosz Ferenc, a megyei pártbizottság első titkára, valamint a költő szülőhelyének népes küldött-sége. A gyászolók sorában megjelent a Hanoi-ban el-hunyt poéta gyászszertartá-sán Hoang Luong, a Viet-nami Demokratikus Köztár-ság magyarországi nagykö-vete és Le Huu Van, a Dél-vietnami Köztársaság bu-dapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

Kosorúk vették körül a ravatalt, amelyen a vörös lepel alatt nyugodott a 45 évét ölt Váci Mihály. Kitün-tetési bársonypárnán fe-küdtek koporsója előtt. Gyászzené szólt, majd el-hangzottak a gyászbeszéd-ek. Molnár János művelődé-sügyi miniszterhelyettes bú-csúzott először, meghatott szavakkal emlékezte a költő-re, akinek egész élete, munkássága a nép szolgálata volt. Örökké harcolt Váci Mihály a nép, a nemzet kul-túrájáért, azért, hogy a for-radalom emelje magasba azt, ami népi, ami nemzeti. Nagyon szerette a dolgozó embereket. Amikor — még nem tudhatván, hogy utolsó napjaiban — a Távol-Ke-

letre indult egy delegáció-val, arra készült, hogy Viet-nam forradalmi irodalmából, költészetéből gyűjteményt állít össze.

Egyszerű, igaz-ember volt, a nép szolgálataért élt utol-só órájáig.

Simon István Kossuth-dí-jas költő a Magyar Írók Szövetsége és a Kortárs szerkesztősége nevében bú-csúzott. Forró, plebejus in-dulatokkal teli, napjainkban és a távoli jövőnek is szóló versek szerzőjének tisztelte Váci Mihályt, aki a hajdani eslesek és a ma már tisz-tább holnapért küzdők vá-gyát, akaratát, reményét oly sajátosan népi ízekkel fe-jezte ki.

Jovánovics Miklós főszer-kesztő az Új Írás kollek-tívájának búcsúját tolmácsolta:

— Váci Mihály — mondta — azon a legutóbbi szerkesz-tőségi értekezleten, amelyen még részt vehetett, két köz-leményt javasolt nyomaték-kal a folyóirat hasábjaira: egy irodalmi riportot, szo-ciográfiát felmérést a ma-gyar erdészet helyzetéről és egy kis antológiát vietnami költők verseiből. Szimbó-lumként is öröznünk kell utolsó gyakorlati tanácsainak elvi lényegét: egyaránt, s egyszerre érdeklődni a leg-szűkebb pátria és a távoli világok népeinek ügyei iránt, s úgy segíteni az egyiket, hogy a másik is előbbre jusson általa.

A sírnál a barátok pevében Garai Gábor Kossuth-díjas költő, az Élet és Iro-dalom szerkesztője mondott gyászbeszédet.

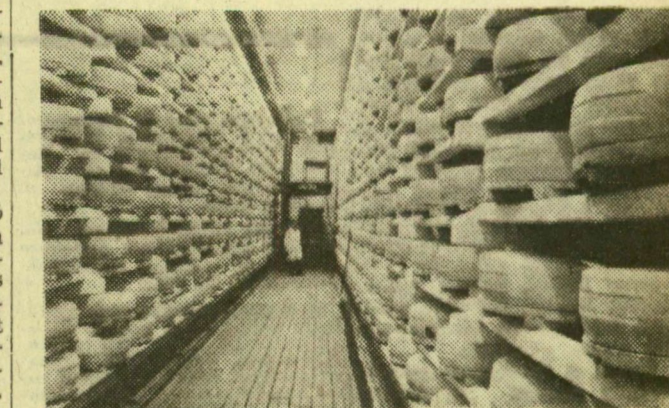
A magyar nyelv hete

A TIT budapesti irodal-mi-nyelvi szakosztálya az idén április 27 és május 2 között rendezi meg a ma-gyar nyelv már hagyomá-nyossá váló ünnepi hetét. Az eseménysorozat színhelye a Kossuth Klub, ahol április 27-én Erdei Ferenc, a Magyar Tudományos Aka-démia főtítkára mond meg-nyitót, köszönti a hivatásos nyelvmuvelőket, s a szép magyar beszéd önkéntes hí-veit. Ezután hangzik el De-me László előadása *Egy ez-redév küzdelme anyanyelvünk fejlődéséért* címmel. A magyar nyelv hetének eseményeiből tekintélyes részt vállal a rádió és a te-levízió is: műsorukban ösz-szesen 2 alkalommal szere-pel nyelvmuvelő előadás.

N. I.

Szakosítás, kooperáció

Csütörtökön délután az INTRANSZMAS budapesti épületében megkezdődött az Agromas Magyar-Bolgár-Szovjet Társaság igazgatótanácsának 13. ülése. Atte-kintik az 1969. évi munka eredményeit, megtárgyalják az Agromas tevékenységi körébe tartozó gépek, részegy-segek gyártásának szakosításával és kooperációjával, va-lamint a közös tudományos-kutató és tervező-szerkesztő munkával összefüggő javaslatokat.

360 VAGON EMENTÁLI SAJT. A hazai sajtgyártás központjában, a Zalaegerszegi Sajt- és Vajgyárban a terv szerint az 1970-es évben 360 vagon ementáli sajtot állítanak elő. A mennyiség jelentős részét már lekötötték nyugat-európai és szocialista exportra. Képünkön: Egy-egy ilyen raktárhelyiségben 558 darab sajtot érlelnek 3-4 hónapon keresztül.

PÉNTEK, 1970. ÁPRILIS 24.

DÉLMAGYARORSZÁG 5